Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0823

(mr. dr. ing. A.J. Verdaas, voorzitter en mr. P.V. Remmerswaal, secretaris)

Datum uitspraak	2 november 2023
Klacht van	De consument
Tegen	International Card Services B.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen ICS
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Creditcard met gespreid betalen faciliteit. ICS heeft de financiële draagkracht van de consument berekend en aan de hand daarvan de creditcard met de oorspronkelijke voorwaarden stopgezet. De consument maakt bezwaar tegen de berekeningsmethode en stelt dat zijn financiële draagkracht voldoende is. De commissie is van oordeel dat ICS de berekeningsmethode mocht gebruiken. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van ICS; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van ICS.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en ICS hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument houdt sinds 24 juni 2013 een ABN AMRO Gold Card (hierna: de creditcard) aan bij ICS. Aan de creditcard is sinds 5 augustus 2014 een gespreid betalen faciliteit gekoppeld. Op de creditcard zijn de Algemene Card-voorwaarden ABN AMRO en ABN AMRO MeesPierson van toepassing. Op de gespreid betalen faciliteit zijn de Voorwaarden Gespreid Betalen Faciliteit van toepassing. Voor de relevante bepalingen uit de algemene voorwaarden wordt verwezen naar de bijlage bij deze uitspraak.

2.2 Op 31 januari 2023 heeft ICS de consument per brief geïnformeerd dat zij bij alle klanten die gebruik maken van een gespreid betalen faciliteit regelmatig toetst of het product nog past bij de financiële situatie van de consument. In verband daarmee zal de consument over een week een verzoek ontvangen om de gegevens over zijn financiële situatie bij te werken. De consument is in de brief ook gewezen op de mogelijke gevolgen van de beoordeling, te weten dat hij:

- de creditcard kan behouden;
- de creditcard kan behouden, maar met een lagere limiet;
- de creditcard kan behouden met een limiet van € 500,-, maar zonder gespreid betalen faciliteit of ;
- de creditcard niet kan behouden, ook niet zonder gespreid betalen faciliteit.

2.3 De consument heeft op 8 februari 2023 online gegevens verstrekt aan ICS over zijn inkomsten en lasten. ICS heeft de consument daarop verzocht om documenten aan te leveren ter onderbouwing van de opgegeven inkomsten en lasten. De consument heeft op 16 februari 2023 aan dat verzoek voldaan. Uit de gegevens die de consument heeft aangeleverd bleek dat hij twee KeuzePlus Hypotheken heeft afgesloten bij de Coöperatieve Rabobank U.A. (hierna: de Rabobank) met een totale limiet van € 200.000,-. De KeuzePlus Hypotheken zijn vrij opneembaar tot aan de limiet en kennen geen aflosverplichting. Daarnaast heeft ICS een BKR-toets uitgevoerd. Uit die toets is gebleken dat op naam van de consument een krediet stond geregistreerd van € 3.600,-.

2.4 ICS heeft op 8 maart 2023 de financiële draagkracht van de consument berekend. In de berekening van de draagkracht van de consument heeft ICS voor de KeuzePlus Hypotheken 2% van de kredietlimieten als lasten meegenomen in de berekening, wat neerkomt op € 4.000,- en voor het andere krediet 2% van het kredietbedrag, wat neerkomt op € 72,-. De berekening was als volgt:

Inkomen netto	€ 3.002
Woonlasten	€ 246 -/-
Overig krediet	€ 4.072 -/-
Eigen auto	€ 136 -/-
	- € 1.452
Norm levensonderhoud	€ 1.962 -/-
Leencapaciteit	- € 3.414

2.5 Op 9 maart 2023 heeft ICS de consument geïnformeerd dat zijn financiële draagkracht onvoldoende is om de creditcard met gespreid betalen faciliteit en een limiet van € 5.000,- te behouden.

In verband daarmee is de creditcard van de consument geblokkeerd. ICS heeft hem de mogelijkheid geboden de creditcard te behouden zonder gespreid betalen faciliteit en met een limiet van € 500,-, onder de voorwaarde dat hij het openstaande saldo binnen drie maanden volledig terugbetaalt. De consument is er daarnaast op gewezen dat de creditcard geblokkeerd wordt als hij het openstaande saldo niet binnen drie maanden terugbetaalt.

2.6 De consument heeft op 15 maart 2023 een klacht ingediend bij ICS over het stopzetten van de creditcard en de gespreid betalen faciliteit en ICS verzocht de creditcard onder de oorspronkelijke voorwaarden voort te zetten. Dat verzoek is door ICS definitief afgewezen op 4 mei 2023.

2.7 De consument heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de creditcard te behouden zonder gespreid betalen faciliteit en met een limiet van € 500,-.

De klacht en vordering

2.8 De consument stelt dat ICS de gespreid betalen faciliteit niet had mogen stopzetten en de limiet van zijn creditcard niet had mogen wijzigen van € 5.000,- naar € 500,-. Hij voert daartoe het volgende aan. De consument heeft met anderhalf keer modaal voldoende inkomsten en heeft bovendien een overwaarde op zijn woning van ruim € 600.000,-. ICS gebruikt in haar berekening ten onrechte 2% van de totale limiet van de KeuzePlus Hypotheken. Dit komt neer op € 4.000,- en zou betekenen dat niemand een creditcard kan aanvragen. Daarnaast had de consument de KeuzePlus Hypotheken ook al op het moment dat hij de creditcard aanvroeg in 2014. Toen was het geen probleem. Verder wijst de consument erop dat De Nederlandsche Bank geen wettelijke verplichtingen aan aanbieders van krediet heeft opgelegd, maar slechts richtlijnen heeft opgesteld.

2.9 De consument vordert dat ICS wordt verplicht de creditcard onder de oorspronkelijke voorwaarden voort te zetten. Hooguit kan zij de limiet verlagen van € 5.000,- naar € 2.500,-, in plaats van € 500,-.

Het verweer

2.10 ICS heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar draait deze zaak om?

3.1 De commissie merkt allereerst op dat tussen partijen niet in geschil is dat ICS de creditcard mag stopzetten als blijkt dat de financiële draagkracht van de consument niet meer voldoende is. Partijen verschillen van mening over de berekeningsmethode die ICS hanteert om de financiële draagkracht van de consument vast te stellen.

De vraag die voorligt is of ICS de door haar gebruikte berekeningsmethode mocht hanteren. De commissie komt tot de conclusie dat ICS dat mocht doen en licht dat hieronder toe.

Het berekenen van de financiële draagkracht van de consument

3.2 De commissie stelt voorop dat ICS als aanbieder van krediet verplicht is om overkreditering te voorkomen. Dit is opgenomen in artikel 4:34 van de Wet op het financieel toezicht. ICS is lid van de Nederlandse Vereniging van Banken (hierna: NVB). De NVB heeft de Gedragscode Consumptief Krediet (hierna: de GCK) opgesteld met als doel te bevorderen dat krediet-aanbieders op een verantwoorde wijze krediet verlenen aan consumenten, mede ter voorkoming van overkreditering. Bij het berekenen van de financiële draagkracht van de consument heeft ICS de GCK als uitgangspunt genomen.

3.3 ICS heeft aangevoerd dat de KeuzePlus Hypotheken vrij opneembaar zijn tot aan de limiet. Om die reden beschouwt ICS de kredieten als een doorlopend krediet. Voor een doorlopend krediet moet volgens de GCK minimaal een last van 2% van de kredietlimiet worden meegerekend bij het berekenen van de financiële draagkracht van een consument.

3.4 De consument heeft daartegen ingebracht dat 2% zou leiden tot een veel te hoge last, waardoor niemand met een hypothecair krediet nog een creditcard zou kunnen afsluiten. Een solvabiliteitstest zou volgens de consument beter passen. Daarnaast zou ICS volgens hem rekening moeten houden met de aanzienlijke overwaarde van zijn woning.

3.5 De commissie overweegt dat ICS de vrijheid heeft om zelf invulling te geven aan de hiervoor genoemde verplichting om overkreditering te voorkomen. Daaronder valt ook de wijze waarop zij de financiële draagkracht van de consument berekent. Die vrijheid kan beperkt worden als de werkwijze van ICS in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Zie hiervoor artikel 6: 248 lid 2 BW.

3.6 Naar het oordeel van de commissie is de werkwijze van ICS naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar. Dat ICS de KeuzePlus Hypotheken beschouwt als een regulier doorlopend krediet komt de commissie niet onredelijk voor. De kredieten zijn immers vrij opneembaar tot de kredietlimiet. Verder is van belang dat het percentage van 2 dat ICS hanteert om de lasten van de kredieten te berekening afkomstig is uit de GCK. In de GCK zijn minimum uitgangspunten voor verantwoorde kredietverlening geformuleerd door de NVB. Dat ICS van die uitgangspunten gebruik maakt is niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar.

3.7 Dat ICS de KeuzePlus Hypotheken bij het verstrekken van de creditcard in 2014 anders heeft gewaardeerd leidt er niet toe dat ICS de kredieten dit keer op dezelfde wijze moet waarderen. In de eerste plaats heeft ICS toegelicht dat het verschil in waardering komt doordat de consument de lasten voor het krediet destijds had opgegeven als bruto maandelijkse hypotheeklasten van € 396,-. Het was ICS toen niet bekend dat het ging om KeuzePlus Hypotheken.

In de tweede plaats zijn de normen voor verantwoorde kredietverstrekking met de tijd gewijzigd. De consument kan geen rechten ontlenen aan een berekeningsmethode in het verleden.

3.8 Gelet op de voorgaande overwegingen is de klacht van de consument ongegrond. De vordering wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage – relevante bepalingen uit de wet

Burgerlijk Wetboek 6

Artikel 248

1 Een overeenkomst heeft niet alleen de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen, maar ook die welke, naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien.

2 Een tussen partijen als gevolg van de overeenkomst geldende regel is niet van toepassing, voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.